december 2020 - editie winter - jaargang 17 nr. 31

Feestjaar Landelijke Gilde 100 jaar

Landelijke Gilde
samen beleef je meer in
Westrode 1920 - 2020

BOERENGAZET WINTEREDITIE 2020

Beste leden , sympathisanten van onze Landelijke Gilde van Westrode,
Beste dorpsgenoten,

Begin 2000 vierden we nog uitbundig ons 100 jarig bestaan, met een straffe receptie, ons jaarfeest met aangepast feestdiner.
We proefden van ons eigen feestbier. Een voorproefje van wat een mooi feestjaar zou worden.
We keken uit naar ons feestjaar met toffe en straffe activiteiten, maar daar stak corona een stokje voor. Terwijl we hoopvol uitkijken naar de toekomst, wil ik onze leden bedanken (iedereen betaalde reeds zijn lidgeld) voor het vertrouwen in onze Landelijke Gilde.
Samen kunnen we het verschil maken. Ondertussen korten de dagen weer, ze zijn vaak somber.
We hadden een lichtpunt voorzien, zeg maar een ster, eind november. Maar door corona mag en kan Willem Vermandere niet komen.
Laten we samen volhouden en dan babbelen we later weer bij.
Zorg goed voor jezelf en elkaar.

Beste groeten,
Jan Cloots
voorzitter LG Westrode

Quizzen maar

Onze prijskamp in de zomereditie van onze corona-boerengazet is blijkbaar goed ontvangen door onze lezers.

Bewijs hiervan is het feit dat er nog altijd deelnemers zijn , die in de prijzen en ook in de patatten zijn gevallen door het vocht -en alcoholgehalte van onze prijzen...
Wij doen dus voort op de ingeslagen weg en hebben voor jullie terug enkele opgaven klaar voor onze wintereditie; deelnemen dus om kans te maken op deze collectoritems !

Een Westroods kerstverhaal

Een (lang) kerstverhaal over het wedervaren van een bekend dokter uit de streek, dat ooit is verschenen tijdens een evocatie in de boskapel van Imde in het kader van kerstmis en geboorte.

William Van Hemelrijck publiceerde in het verleden in de uitgaven van de cultuurdienst van de gemeente al een aantal volkse verhalen met dialectwoorden rond 'meneer doktoor'. Eéntje was er echter nog in de kast blijven liggen, dat brengen we nu....

DE KERSTMIS VAN MENEER DOKTOOR

William Van Hemelrijck

Meneer doktoor duwde zijn fiets over het kleine paadje achter het huis en zette hem behoedzaam in het kolenhok.
Hij streek over zijn snor en bedacht dat hij toch een betere plaats moest zoeken voor zijn ‘’’ijzeren paard’ zoals hij zijn splinternieuw rijwiel noemde. Een sterke, solide fiets, op zijn maat gemaakt door de smid, die zich had ontpopt als fietsenmaker. Hij was er fier op dat meneer doktoor op zijn materiaal reed, «*de kaater*[1] *zelf gemaakt op maat en ineen gebrazeerd*[2]».

Meneer doktoor sloot de deur achter zich, trok zijn natte schoenen uit en hing zijn kleren aan de kapstok, zijn jas breed open om te drogen.
Hij bedacht dat het geen weer was om een hond door te jagen, maar plichtsbewust als hij was dacht hij alleen maar aan zijn jas en hoelang ze zou nodig hebben om fatsoenlijk te drogen: hij zou ze maar eens nodig kunnen hebben.

Het was bijna kerstmis en keek stiekem naar het pakje dat zijn vrouw voor hem had gemaakt, haar kerstcadeau voor hem. Hij wist wat er in zat, ze had het hem gezegd: «*uw sloefen*[3] *zijn helemaal versleten, ik heb er nieuwe voor uwe kerstmis en riskeer het niet meer om die ouwe sleuren terug uit de voddezak te halen*». Ze kende hem, uiterlijkheden waren niet aan hem besteed.
Zijn patiënten waren zijn enige bekommernis. Soms konden ze hem niet betalen en gaven hem een koppel duiven of een konijn dat ze zelf kweekten. Dikwijls had hij dan nog hartzeer omdat hij wist dat het wellicht het enige fatsoenlijk eten was dat ze hadden.

Hij had het minder moeilijk met het kerstdiner dat zijn vrouw nu aan het klaar maken was in de keuken: een malse fazant die Fille hem had gebracht als betaling. Nou ja, betaling, voor het behandelen van een negenoog[4] op zijn bil. Meneer doktoor wist goed genoeg dat die fazant zich niet toevallig in Fille zijn handen had doodgevlogen maar dat hij hem had gevangen in een hètterenhaas[5].
Meneer doktoor vroeg geen uitleg en dacht bij zichzelf dat er dan toch geen “zaad van een cartouche”[6] zou inzitten, wat nog gevaarlijk was voor de tanden.

Hij zette zich achter het duvelke[7] dat snorrend brandde en een aangename warmte verspreidde en voelde zich al in kerststemming met de gedachte aan een lekker diner, met een goeie fles, hij was een fijnproever.
Zijn voldaanheid steeg ten top toen zijn vrouw (‘*madam van den doktoor*’ zoals de mensen haar noemden, een titel die hij haar ook soms plagend toedichtte, maar hij zei steevast ‘*madam den doktoor*’), bij hem kwam met zijn ‘pakske’ en zei: «*hier, ’t is nog wel geen kerstmis, maar je mag ze al aandoen, zo op uw kousen aan de stoof is ook geen zicht…*»

Hij deed de pantoffels aan zijn voeten en voelde een weldoende warmte omhoog kruipen. Hij keek door het raam en zag dat het zachtjes was beginnen sneeuwen. Dat maakte zijn geluk compleet, buiten de kou, de sneeuw die alles veranderde in een schilderij zoals hij er eentje had hangen in de hal van het huis en de knusse warmte binnen.
Hij dommelde zachtjes in en werd plots wakker gemaakt door het geklingel van de deurbel, zo’n

---

[1] *Kaater*: kader.
[2] *Gebrazeerd*: gelast.
[3] *Sloefen*: pantoffels.
[4] *Negenoog*: grote steenzweer met verharde etter en een kring steenpuisten er rond.
[5] *Hétterenhaas*: vangkooi in de vorm van een hartenaas, een fuik.
[6] *Zaad van een cartouche*: loodhagel uit een jachtgeweer.
[7] *Duvelke*: kleine vulkachel.

echte solide deurbel waarbij men moest trekken aan een stang die verbonden was aan een soort miniklok in de huiskamer.
Hij hoorde zijn vrouw die de deur had geopend op een bezorgde toon vragen: «*maar manneke toch, hoe staat gij daar nu? Heb jij het niet koud, zo zonder sjaal of muts? Allé, kom rap binnen, voor wat is 't?*»
Een bibberend stemmetje antwoorde: «*ik moet van Margriet de verwares*[8] *komen zeggen dat meneer doktoor direct moet komme voor ons moeder*».

De dokter herkende Jeanke, het twaalfjarig zoontje van Dré en Mitte , die aan de rand van 't dorp woonden. Hij wist dat Mitte groot liep[9] en wist tevens dat wanneer *Margriet de verwares* zo'n ventje als Jeanke door de sneeuw joeg er iets mis was aan het kraambed.

Hij trok zijn natte jas over zijn vest, grabbelde zijn dokterstas en zocht grommelend zijn verlostangen bij mekaar. Zo dikwijls had hij ze niet nodig: Margriet was een heel bekwame verwares.
Hij keek naar het jongetje dat bibberend in de gang stond en voelde een immens medelijden met het ventje. Hij bedacht dat het geen goed teken was, een doktoor moet die dingen van zich kunnen afzetten, maar het was bijna kerstmis nietwaar...
Hij hoorde zichzelf zeggen: «*blijft gij maar hier, bij madam den doktoor*» en was al op weg naar het kolenhok om zijn fiets op te halen.
Hij vloekte toen zijn carbuurlicht[10] het vertikte te branden en vertrok dan maar zonder licht.

Meneer doktoor trapte zijn fiets door de nog losse sneeuw, hij voelde de banden slippen en moest moeite doen om recht te blijven. Hij voelde hoe de sneeuw op zijn moustache[11] bleef plakken en moest inwendig glimlachen omdat hij zijn moustache altijd zijn filter noemde die hem tegen de plaag[12] beschermde. Nu hield ze de sneeuw tegen en terwijl hij er met zijn tong over streek, bedacht hij dat het sneeuwwater nog lekker smaakte ook. Hij maakte er een soort spelletje van om bij iedere trap een eigenschap van drinkwater op te noemen. Het was een vreemd zicht: meneer doktoor, voorover gebogen over zijn stuur, bij elke trap als een soort mantra te horen kreunen «*drinkwater... moet... kleurloos... reukloos... smaakloos... zijn!*»
Door het dichter wordende sneeuwgordijn zag hij het huisje van Dré en Mitte opdoemen als een amorfe massa met de twee kleine ramen als verlichte ogen die hem wenkten.

Stijf stapte hij van zijn fiets en klopte op de deur, hij wachtte niet op antwoord en stapte binnen. Een kille sneeuwvlaag sloeg tegen de deur als was ze woest niet mee binnen te kunnen. Hij zag de keukentafel die dienst deed als kraambed en daarop Mitte, volledig uitgeput en Margriet over haar gebogen.
Toen ze hem hoorde binnenkomen, keek ze om, meneer doktoor had Margriet nooit zo gezien, ze had iets radeloos in haar ogen en zei: «*'t is nen achterwaartse*[13]*, we gaan moeten knippen*».

Meneer doktoor kende genoegzaam de kennis en ervaring van de verwares en vroeg niet verder.
Hij vroeg zich alleen af waar Dré was. Alsof Margriet de gedachten van meneer doktoor kon lezen, zei ze: «*Dré is in 't ovenkot, een moor water laten koken*».
Meneer doktoor gromde, het was een tic die hij al dikwijls had geprobeerd af te leren, zijn vrouw maakt er hem altijd opmerkzaam op, «*met uw gegrol, de mensen hebben schrik van u...*».
Hij vroeg aan de verwares, «*is 't al lang bezig?*».
Margriet knikte kort terwijl zij het voorhoofd bette van Mitte die blijkbaar ten einde krachten was.
Hij boog zich over Mitte en gromde: «*Mitte, we gaan dat goed doen hé? Wees maar niet bang, alles zal vanzelf gaan*».

Dré kwam binnen met een moor[14] warm water, hij wist zich geen houding te geven, hij besefte dat wanneer Margriet meneer doktoor deed komen, het serieus was. Meneer doktoor, die liever geen paniekerige vader in de buurt had, gromde: «*hebt ge hier een hooikist*[15]*? Zet ze klaar met twee warme strijkijzers*».
Dré keek hulpeloos van de dokter naar de verwares en dan naar Mitte die hem bemoedigend toeknikte.
Toen Dré uit de kamer was, begonnen meneer doktoor en Margriet als een gesmeerd team aan de voorbereidingen. Zij hadden samen al menig keer

[8] *Verwares*: vroedvrouw.
[9] *Groot gaan*: hoogzwanger zijn.
[10] *Carbuurlicht*: carbidlamp.
[11] *Moustache*: snor.
[12] *Plaag*: verkoudheid.
[13] *Achterwaarts*: in stuitligging.
[14] *Moor*: waterketel. De naam verwijst naar de moren, vandaar: "zo zwart als een moor"
[15] *Hooikist*: houten bak, gevuld met aangedrukt hooi, waarin men vroeger om brandstof te sparen, gekookte aardappelen, groente een dergelijke verder liet garen/

een moeilijke geboorte tot een goed einde gebracht en hadden geen woorden nodig om mekaar te verstaan, een grom van meneer doktoor was genoeg voor de verwares om te weten wat hij van haar verwachtte.
Ze legde warme doeken op de buik van de kraamvrouw terwijl de dokter zijn instrumenten klaar legde.
Toen Mitte een wee kreeg, ontbrak haar de kracht om te persen , plots kreeg meneer doktoor een ingeving en zei: «*Mitte, we gaan doen wat we kunnen en jij gaat nog eens uw uiterste best doen. Denk aan Jeanke, uw moedig zoontje die kou en sneeuw heeft getrotseerd om mij te verwittigen, hij verdient het*». Mitte richtte zich half op en stamelde: «*waar is Jeanke?*». Meneer doktoor legde zijn hand op haar voorhoofd en antwoordde: «*hij is in goede handen, uw moedige jongen is bij madam den doktoor*».
Mitte, gerustgesteld door dit antwoord, kreeg als het ware een golf van vernieuwde kracht door haar lichaam en bij de volgende wee perste ze uit alle macht terwijl Margriet de verwares, op haar buik duwde. Meneer doktoor gromde: «*bravo Mitte, nog één keer, kom, we kunnen het*».

Margriet had gelijk, meneer doktoor moest knippen en na een laatste inspanning van de moeder maakte het kindje zijn entreé op de wereld.
Margriet, ervaren als ze was hield het kleintje ondersteboven terwijl ze op het rugje sloeg. Een bevrijdend gekrijs vulde de kamer, de régulateur[16] sloeg twaalf en Mitte stamelde, buiten adem: «*kerstmis… het is een kerstekindje, een Noëleke!*»

Dré, die zich, zoals het de gewoonte was (vaders waren immers niet gewenst bij de geboorte), had koest gehouden, kwam binnen gestommeld met de hooikist.
Zijn blikken vlogen naar het kindje, hij streek en Margriet aan, «*merci, merci…*» was alles wat hij kon uitbrengen.
Margriet waste het borelingetje en busselde het in warme doeken, stak aan weerszijden een warm strijkijzer in het hooi van de hooikist en legde de baby er behoedzaam in.

Meneer doktoor voelde hoe een vreemd gevoel hem bekroop, hij kreeg water in zijn ogen, iets wat hij nog nooit had meegemaakt, hij gromde dat hij van de koude lucht van daarstraks een trok[17] op zijn ogen had opgedaan en veegde nijdig over zijn ogen.
In een onhandige poging om zijn emotie te verbergen zei hij: «*zie ons hier nu zitten, Jozef en Maria, den os en den ezel…*». Margriet de verwares bekeek hem vreemd en hij vervolgde: «*awel, Dré en Mitte, het kindje Jezus en, en wij… als den os en den ezel!*». Margriet kon erom lachen…

Meneer doktoor reed naar huis, het was opgehouden met sneeuwen, de lucht was opgeklaard en de sterren werden zichtbaar aan de hemel. Het was ook kouder geworden en hij dacht bij zichzelf dat zijn carbuurlicht nu zeker niet zou werken.
Toen hij even omkeek naar het huisje van Mitte en Dré leek het alsof de twee vensters nu twee dankbare en blije ogen leken. Hij zag hoog boven het dak een heldere ster, die blauwachtig leek te flikkeren. Alhoewel hij heel goed wist dat die heldere 'ster' eigenlijk de planeet Venus was, gaf het hem een raar gevoel, het leek hem een vreemd toeval dat ze zo pal boven het huisje stond waar net een kerstekindje het levenslicht had gezien.
Onwillekeurig dacht hij aan een passage uit Hamlet: «*Horatio, er is meer tussen hemel en aarde dan wij kunnen bevroeden*».

Toen hij thuis kwam, stond zijn echtgenote hem op te wachten, aan zijn gezicht zag ze dat alles goed was afgelopen.
Zij hield een vinger aan haar lippen en wees naar de zetel, *zijn* zetel, waarin Jeanke, het moedig ventje, blozend en met een gelukzalige glimlach op zijn gezicht lag te slapen.
Zij zei fluisterend: «*stil, we laten hem slapen, hij heeft goed geëten en zijn ogen vielen dicht, ik kon hem toch niet terug door die sneeuw jagen…*»

Meneer doktoor veegde aan zijn ogen, hij gromde: «*die trok en die sneeuw, ik krijg er water van in mijn ogen*».
Zijn echtgenote, deed alsof zij het geloofde en zei: «*dat ventje had honger als een paard… er is nog één billeke[18] over van de fazant*».
Meneer doktoor gromde niet maar nam zijn vrouw teder in de armen en zei: «*dat wordt het beste billeke dat ik ooit heb geëten*» en veegde in zijn ogen, die duivelse trok nietwaar…

[16] *Régulateur*: kleine wandklok met slinger.
[17] *Trok*: trek.
[18] Billeke: billetje.

SHIT HAPPENS!
… maar ruim het toch maar best op.
"Het is tof te wandelen in de natuur !
Op 't gemakske met "Maxke", maar doe zijn kakske in 't bruine zakske dat je kwijtraakt in 't vuilnisbakske."
Want het is nogal zuur,
te moeten trappen in zo'n kwakske !

Hoe goed is uw “Waistroeës”?

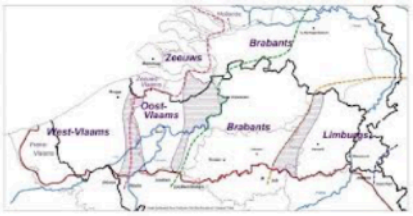

lgwestrode@telenet.beVolgende Mechelse volzin zou gemakkelijk in ’t Waistroës kunnen uitgesproken worden zonder er veel aan te veranderen. Wij maken er een prijsvraag van…

"Asgaanapaastdatdepaaspaastwadarregaanapaastdatdepaaspaastvanaapaastdanallgaamaawadannes"

Zet dit gewrocht om in het AN , we geven een kleine tip: “Gaa = Gij of jij. “maa” = maar
Met de komma’s en punten op de juiste plaats kom je al een heel eind !
Waarschuwing aan de gebruikers van Wikipedia en Google: we rekenen alleen de exacte vertaling goed !
Zoals altijd worden de vijf eerste juiste antwoorden beloond met een coronaprijs

Mail je antwoord ten laatste op 31 december naar lgwestrode@telenet.be

Ik weet het niet meer…

Ik ben op koopjesjacht geweest…

Ik had 500 €
Ik kocht een kleed van 200 € en hield over 300€
Ik kocht een jas van 150 € en hield over 150 €
Ik kocht een blouse 90 € en hield over 60 €
Ik kocht een topje 60 € en hield over 0 €

Ik maakte de rekening:

---	---
500 €	510 €

Wie het mij kan uitleggen, verdient een vloeiend prijsje.
Mail je antwoord ten laatste op 31 december naar lgwestrode@telenet.Be

---

We danken onze trouwe sponsors. Koop lokaal en steun hen!